

Delårsrapport

1 januari – 30 september 2011

Europa finns nu i vardagen

Energiförsörjning har alltid varit en betydelsefull fråga för respektive nation och efter hand har vi i takt med om- och avregleringar upptäckt frågans nordiska och numera europeiska och internationella aspekter. I det dagliga arbetet blir det allt tydligare att EU:s inflytande över den nationella energipolitiken och de nationella spelreglerna alltmer ökar. I dagarna när elområdena börja verka kommer vi sydsvenskar att direkt märka kopplingen i våra plånböcker.

Alltför länge har vi klamrat oss fast i den etablerade svenska modellen med utredning, remisser och därefter ett avvägt förslag till förändringar. Inom EU fungerar beslutsprocesserna annorlunda och det gäller att delta aktivt redan på problemformuleringsstadiet. Införandet av elområdena är ett strålande exempel. Redan när vi gick med i EU 1995 borde ansvariga myndigheter och staten ha insett att Romfördragets regler om fri rörlighet över gränserna också omfattade el. Ända tills Danmark anmälde Sverige till Kommissionen tycktes vi leva i tron att vi kunde hantera kapacitetsbrister i vårt stamnät genom att strypa elutbytet över nationsgränserna. Redan när vi stängde första reaktorn i Barsebäck 1999 borde Sydlänken ha påbörjats och inte som nu, kanske stå färdig 2016. Att en elvärmekund nu nästa år får betala 5 000 kronor mer om året jämfört med en kund i Luleå är kanske inte det mest bekymmersamma. Indelningen riskerar dessutom att medföra att regionens näringsliv drabbas extra, vilket hotar kommande etableringar i Sydsverige.

Regleringsivern och förslagen är många inom EU. Ett är att tvinga energiaktörerna att medverka till energieffektivisering genom s.k. vita certifikat. Vita certifikat är ett system för att uppnå minskad energianvändning med hjälp av tvingande energieffektiviseringsåtgärder. Sverige har avvisat förslaget om vita certifikat bland annat för att vi redan har vidtagit en rad åtgärder som kommunal energirådgivning och via energibeskattningen. Vita certifikat kan snedvrیدا marknaden både mellan de olika energislagen och mellan företag av olika storlek och specialisering. Oberoende av verktyg kommer energieffektiviseringsdirektivet sannolikt ändå att innebära någon form av tvingande åtagande för nätföretagen och genast har vi då en konflikt mellan kommunallagen och EU:s reglering. Koncernen har därför, tillsammans med vårt nätverk Regional Energi, tagit initiativ för att eliminera den specialreglering som finns för kommunägda energiföretag i Sverige.

En annan påminnelse är EU:s infrastrukturpaket. Där förespråkas fler förbindelser över Östersjön och det innebär troligen att Sverige får samma elpris som norra Europa. Den nya danska regeringen har som ambition att ha 50 % vindkraft i sin energiförsörjning. Det ställer höga krav på reglerkraft som inte finns i Danmark. Den största reglerkapaciteten finns i Sverige och Norge i form av vattenkraft. Samtidigt förs det en

debatt i vårt land om att vattendomar ska överprövas. Då blir man bekymrad och undrar hur detta ska gå ihop. I farans riktning ligger att EU tvingar oss att bygga ut Norrlandsälvarna!

En nordisk slutkundsmarknad är ett faktum och i linje med EU:s ambition att öppna en gemensam europeisk slutkundsmarknad med regional uppstart. Det kommer att kräva kraftig harmonisering av villkoren i de nordiska länderna. Att uppnå detta till 2015 förefaller för mig nästintill orimligt. Om det ingående förslaget angående rollfördelning mellan nät och handel vinner gehör, innebär det både konsolidering och nya aktörer på marknaden. Sammantaget innebär detta stora omställningskostnader och tillsammans med planerna på smarta nät e.t.c. ställer det stora krav på allt från utformning av utrustning till regler för nätdrift. Uppväger kostnaderna verkligen nyttan för kundernas pris för el när hälften av kostnaden består av skatter?

Norden är ett föregångsland för att utveckla energimarknaden. Tyvärr tycker jag att vi ser alldeles för lite genomslag av det i Bryssel. Det tycks inte finnas någon enad front bland de svenska EU-parlamentarikerna och tyvärr verkar det som om många driver sin personliga agenda. Tillsammans med övriga Norden borde vi istället driva gemensamma ståndpunkter för att få något gehör i Europa kring energifrågor!

Bryssel har för oss blivit det energipolitiska navet och för koncernen är det därför extra viktigt att följa utvecklingen inom EU noga. Styrelsens beslut att utse Sylvia Michel, hittills branschens utsände emissarie i Bryssel, till min efterträdare, gör att koncernen står extra väl rustad inför kommande europeiska energitumningar.

Koncernen fortsätter att hålla en hög investeringstakt och en tillfredställande resultatutveckling. Positiva kassaflöden bidrar till att minska skuldsättningen samtidigt som koncernen skapat en finansiell beredskap för att möta kommande investering i Örtofta. Förutsatt normala energiflöden under sista kvartalet bedöms koncernen, trots första kvartalets onormalt höga kostnader för fjärrvärmeproduktionen, att nå ett helårsresultat, efter finansiella poster, på 150 Mkr.

” En nordisk slutkundsmarknad är ett faktum och i linje med EU:s ambition att öppna en gemensam europeisk slutkundsmarknad med regional uppstart. ”

Jan Samuelsson
Koncernchef

Regional elmarknad dyrare

(Foto: Josefin Hofvander)

Den 1 november 2011 delas Sverige in i fyra elområden istället för att som tidigare vara ett gemensamt område. Detta innebär att beroende på var man bor i Sverige så kommer elpriserna att se olika ut. Precis som alla elkunder och elhandelsföretag i Sverige påverkas Lunds Energikoncernen av införandet och den ökade volatilitet som förändringen innebär.

Införandet av elområden innebär kortfattat att elen kommer att kosta mer i de områden där det finns ett underskott på el och mindre i de områden där det finns ett överskott. Orsaken till beslutet är att Svenska Kraftnät hoppas kunna skapa en bättre balans mellan tillgång och efterfrågan på el och på så sätt stimulera till en ökad kraftverksutbyggnad i områden där efterfrågan på el är stor.

Eftersom större delen av den svenska elproduktionen finns i norr medan elförbrukningen är störst i söder så måste elen överföras långa sträckor från kraftverken till konsumenterna. Den snabbt växande elkonsumenterna i söder har gjort att ledningarna från norra Sverige i vissa situationer inte har kapacitet att föra över all den el som behövs, utan det uppstår så kallade flaskhalsar i stam-nätet. Detta kan exempelvis ske under kalla vintrar när energibehovet är stort.

Störst påverkan kommer införandet alltså att ha i södra Sverige där priserna under vissa perioder kan bli högre än i andra delar av landet. Detta innebär naturligtvis en ökad osäkerhet eftersom risken för prissvängningar ökar väsentligt.

– Vi har arbetat aktivt med att informera och förbereda våra kunder inför förändringen, bland annat genom att ge råd om bra avtal och möjlighet till vintersäkrat elpris. Vi kan se att det finns ett stort intresse, såväl som en stor oro bland kunderna och då är det viktigt att vi finns tillgängliga, säger Jonas Andréen, chef för affärsområde försäljning på Lunds Energikoncernen.

Sverige är ett land med stora avstånd. På många sätt kan införandet av elområden sägas vara ett frångående från den allmänna samhällstrenden att göra Sverige ”rundare”, att samma förutsättningar ska råda i hela landet. Man kommer inte längre att kunna tala om Sverige eller elmarknaden i Sverige. Nu finns fyra marknader där förutsättningarna kommer att se olika ut. För södra Sverige blir den danska och tyska elmarknaden väl så viktig att följa eftersom de får en ökad inverkan på elområde 4.

– El är ett basbehov i Sverige vilket gör regionala prisskillnader extra problematiska ur ett kundperspektiv. Man kan göra en jämförelse med exempelvis telenätet. Det är som om mobiltaxan skulle se olika ut i olika delar av landet, säger Jonas Andréén.

En annan problematik med införandet av elområden syns på olika elprissajter som erbjuder kunderna möjlighet att hitta de billigaste elabonnemangen. Många av de billiga abonnemangen erbjuds av leverantörer i de norra delarna av landet, elområde 1 och 2, och det finns tydliga tecken på att dessa leverantörer inte är intresserade av att offerera i elområde 4 där priserna och riskerna blir högre. Dessutom har flera av elprissajterna, med bara en månad kvar tills elområdena införs, fortfarande brister i hur man redovisar elpriset i varje område för varje leverantör.

– En följd av införandet blir att uttalanden i media om stigande eller sjunkande elpriser inte heller kommer att

vara giltiga för hela Sverige. Tyvärr bidrar detta knappast till att göra elmarknaden mer begriplig för konsumenterna, fortsätter Jonas Andréén.

Generellt sätt så ser läget på elmarknaden osäkert ut inför vintern, bland annat för att en stor del av de svenska kärnkraftverken står stilla. Detta i kombination med den nya tillvaro som elområden innebär för kunderna utgör en naturlig orosfaktor. Som elbolag i södra Sverige innebär införandet av elområden en osäkerhet även för Lunds Energikoncernen. Riskerna finns att elbolagen i elområde 4 får bära ett tungt lass om elpriserna höjs hos deras kunder.

– Det är lite ovisst eftersom det innebär en ny, okänd riskbedömning. Vi gör vårt bästa för att hjälpa våra kunder att vintersäkra sig e.t.c. Tyvärr har vi inte samma möjlighet att säkra för oss själva i avseendet volym och profilrisk, avslutar Jonas Andréén.

”Vi har arbetat aktivt med att informera och förbereda våra kunder inför förändringen, bland annat genom att ge råd om bra avtal och möjlighet till vintersäkrat elpris.”

Fakta miljö

Utsläpp per producerad energienhet fjärrvärme (kg/MWh) för koncernen

Ämnen	2006	2007	2008	2009	2010	2011 Q3
Koldioxid	119	86	71	42	61	48
Kväveoxider	0,17	0,20	0,18	0,18	0,17	0,16
Svavel	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02

Fakta miljö

Direkta utsläpp i ton från koncernens produktion av el, fjärrvärme och fjärrkyla

Ämnen	2006	2007	2008	2009	2010	2011 Q3
Koldioxid	121 523	80 975	70 864	57 092	96 733	48 674
Kväveoxider	163	185	185	201	230	139
Svavel	13	18	19	26	23	16

Lunds Energikoncernen AB (publ) är en underkoncern som ägs av Krafringen AB (556527-9758) med säte i Lund. Detta bolag ägs i sin tur av kommunerna Lund (82,4 %), Eslöv (12,0 %), Hörby (3,5 %) och Lomma (2,1 %),

Verksamheten

Lunds Energikoncernen AB (publ) bedriver energiproduktion och energidistribution, entreprenadverksamhet samt IT-kommunikation för ägarekommunernas egna behov eller anknuten till ägarekommunernas verksamhetsområden och riktad till dess medlemmar. Bolaget äger och förvaltar fastigheter och anläggningar för rörelsens behov, aktier och andelar i företag inom energisektorn och bedriver till rörelsen anknutande tjänster.

Omsättning och resultat

Total omsättningen i koncernen uppgår under perioden till 1 947,2 Mkr (2 519,3). Resultat efter finansiella poster för koncernen uppgår till 76,0 Mkr (82,9).

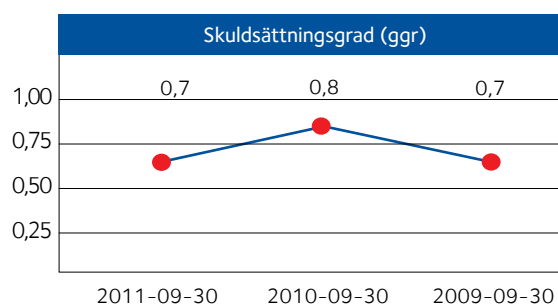
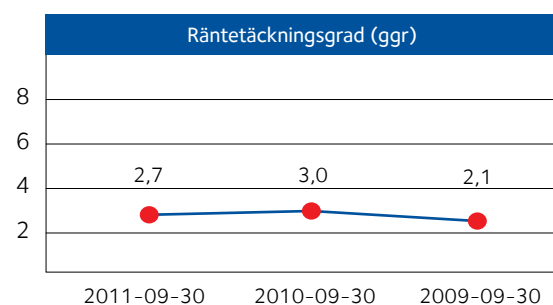
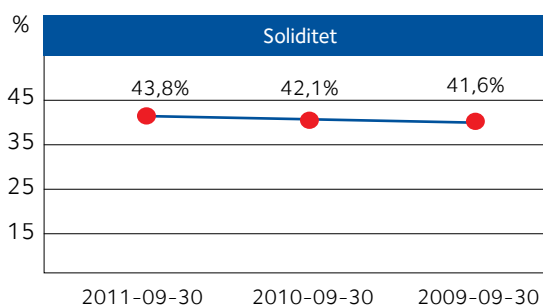
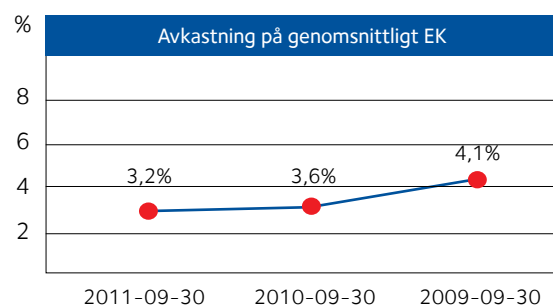
Investeringar

Periodens investeringar i maskiner, inventarier och anläggningar uppgår till 115,0 Mkr (232,5).

Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i senaste årsredovisningen.

Nyckeltal

Resultaträkning

Koncern tkr	Delårsperioden	Jämf. perioden
	2011-01-01 – 2011-09-30	2010-01-01 – 2010-09-30
Nettoomsättning	1 894 039	2 338 696
Aktiverat arbete för egen räkning	38 821	157 208
Övriga rörelseintäkter	14 355	23 351
Rörelsens kostnader	-1 841 646	-2 406 109
Rörelseresultat	105 568	113 147
Finansiella poster	-29 538	-30 223
Resultat efter finansiella poster	76 031	82 924
Skatt	-19 996	-21 809
Minoritetens andel i årets resultat	-886	-1 726
Periodens resultat	55 149	59 389
Resultat per aktie	11,33	12,20

Koncernens nettoomsättning och rörelsekostnader minskar i huvudsak till följd av lägre energipriser och normalårsförbrukning. Koncernens resultatutveckling 2011 försämrats till följd av ökade produktionskostnader för fjärrvärme samt omfattande störningar i den norska vattenkraftproduktionen. Kassaflödet påverkas positivt av lägre investeringar än föregående år.

Balansräkning

Koncern tkr	Delårsperioden 2011-09-30	Jämf. perioden 2010-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	329 573	336 839
Materiella anläggningstillgångar	3 095 246	3 146 630
Finansiella anläggningstillgångar	76 020	69 991
Varulager	89 764	31 805
Kundfordringar	117 177	217 522
Övriga kortfristiga fordringar	230 914	469 725
Likvida medel	79 646	85 004
Summa tillgångar	4 018 340	4 357 517
Eget kapital	1 760 896	1 745 962
Minoritetsintresse	2 134	2 299
Avsättningar för uppskjuten skatt	535 039	535 039
Övriga avsättningar	38 085	38 263
Långfristiga skulder	700 162	200 162
Kortfristiga räntebärande skulder	623 423	1 240 098
Kortfristiga skulder	358 602	595 694
Summa eget kapital och skulder	4 018 340	4 357 517
Säkerheter och ansvarsförbindelser	1 541 461	1 497 488

Kassaflödesanalys

Koncern tkr	Delårsperioden 2011-01-01 - 2011-09-30	Jämf. perioden 2010-01-01 - 2010-09-30
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	234 605	247 399
Förändring i rörelsekapital	25 848	57 893
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-148 098	-390 518
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-117 726	19 325
Periodens kassaflöde	-5 371	-65 901
Likvida medel vid periodens början	85 004	89 358
Kursdifferens i likvida medel	13	-10
Likvida medel vid periodens slut	79 646	23 447

Likviditeten för koncernen har under innevarande rapportperiod förändrats med -5 371 tkr (-65 901 tkr).

Lån i koncernen har upptagits om 0 tkr (332 949 tkr) och amorterats med 116 675 tkr (406 608 tkr).

Delårsrapporten har upprättats i överensstämmelse med RR 20. Den har inte granskats av någon revisor.